

Neelamishäire ja tablettide manustamine

Kasutatud allikad:

<http://www.caregiver.com/>

<http://www.annfammed.org/>

<https://www.uspharmacist.com/>

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/>

<https://www.researchgate.net/>

<http://swallowingdisorderfoundation.com/>

Koostaja: Tartu Ülikooli logopeedia eriala
II kursuse magistrant Helen Leikmaa

2017

INFOLEHT PATSIENDILE

Tablettide neelamine on neelamishäirega inimeste jaoks sageli raske, kuna see tähendab kahe erineva konsistentsi – vedela vedeliku ja tahke aine – koordineeritud üheaegset neelamist. Apteekrid soovivad võtta tablette võimalusel isegi terve klaasitäie veega, kuna see kindlustab, et tablett ei jää söögitorusse kinni ega sula seal, kahjustades limaskesti; samuti ei avalduks sellisel juhul ravimi toime. Sellise koguse vee neelamine ei ole aga neelamishäirega inimestele tihtipeale turvaline.

Tablettide ja kapslite neelamise raskuste korral võivad aidata järgmised soovitused:

Tablette peaks manustama seistes või sirge seljaga istudes, järgides turvalise neelamise nõudeid.

Purustada neid tablette, mida tohib. Seejuures on oluline enne arsti või apteekriga konsulteerida, kuna kõiki ravimeid purustada ei tohi – kui seda teha, ei avalda ravim vajalikku toimet; mõnel juhul võib purustatud ravimist saada üledoosi.

Kui ravimit tohib purustada, võib purustatud tableti segada näiteks pudingi, jogurti või kisselliga. Sellisel juhul moodustub ühtne mass, mida on lihtsam neelata kui kaht eri konsistentsi. Lisaks peidab jogurt tableti mõru maitset. On tablette, mida ei tohi võtta piimatoodete või muude toiduainetega. Erinevatel ravimitel on erinevad piirangud, kuidas ja millega neid manustada tohib, et kindlustada ravimi toime avaldumine. Pidage alati nõu arsti või apteekriga, kes oskavad Teid täpsemalt nõustada.

Kui ravimit tohib võtta söögiga, võib mäluda läbi suutäie toitu ja panna tableti enne suutäie neelamist toidumassi sisse. Seejärel saab tableti ja mälutud toidu neelata ühtse massina.

Mõnel ravimil on olemas alternatiivid: väiksemad tabletid, vees lahustuvad, suus sulanduvad ja närimistabletid, kapslid, spreid, geelid jm. Alternatiivide kohta saab infot arstilt või apteekrilt.

Neelamine on hõlpsam, kui pea on sel ajal pisut ette kallutatud. See meetod aitab kergemini neelata ka väga suuri tablette.

Tablette võib olla lihtsam neelata, kui tavalise vee asemel kasutada gaseeritud vett, mida on suus kergem tunnetada. Samal põhjusel võiks vesi olla jahe või külm, mitte leige või soe. Kõiki ravimeid ei tohi siiski gaseeritud veega võtta – küsige selle kohta arstilt või apteekrilt.

Abi võib olla maitsestatud geelidest või spreidest, mis katavad kas tableti või keele libeda kihiga, muutes tableti transportimise suus lihtsamaks, kuna see ei kleepu keele külge. Eestis selliseid tooteid veel ei müüda, kuid neid saab osta Internetist: <http://www.gloup.eu/>, <http://www.medcoat.com/>, <http://pillglide.com/>. Tegu on käsimüügiravimitega.

Neelamishäire esinemise korral pidage alati nõu ka logopeediga, kes oskab Teid nõustada nii tablettide kui ka vedelike ja muu toidu neelamise osas.